

Beleidsregel Eenmalige Energietoeslag 2023 RDWI

Het dagelijks bestuur van de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug, **gelet op:**

- artikel 35, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet;
- titel 4:3 van de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat:

- het dagelijks bestuur het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor de eenmalige energietoeslag over 2023;
- het daarom wenselijk is voor dit doel een aanvullende beleidsregel vast te stellen op de Beleidsregel bijzondere bijstand RDWI 2021.

besluit:

in zijn vergadering van 25 oktober 2023 vast te stellen, de volgende beleidsregel:

BELEIDSREGEL ENERGIETOESLAG 2023 RDWI

Artikel 1. Uitleg van begrippen

1. In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
 - a. *RDWI*: de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug;
 - b. *huishouden*: de alleenstaande, de alleenstaande ouder of het gezin als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel a, b of c, van de Participatiewet;
 - c. *zelfstandige woonruimte*: een woonruimte in eigendom of een woonruimte waarbij op basis van een schriftelijke overeenkomst met een derde een commerciële prijs is overeengekomen als huurder;
 - d. *zelfstandige energiecontract*: een commerciële overeenkomst met een vergunninghouder elektriciteit en/of gas geregistreerd bij de Autoriteit Consument en Markt;
 - e. *inkomen*: voor zover in deze beleidsregel niet anders bepaald, wordt het inkomen berekend volgens artikel 32 en 33 van de Participatiewet en de artikelen 6, tweede, vijfde, zesde lid, en 7 van de Beleidsregel Bijzondere bijstand RDWI 2021 met dien verstande dat waar 'draagkracht' staat steeds gelezen wordt 'inkomen';
 - f. *laag inkomen*: de situatie genoemd in artikel 2, eerste lid, onder a en b, van deze beleidsregel.
2. Alle begrippen die in deze beleidsregels staan en in het vorige lid geen eigen betekenis krijgen, hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet (Pw).

Artikel 2. Wie kan een energietoeslag krijgen?

1. Huishoudens kunnen een energietoeslag krijgen als zij:
 - a. een inkomen hebben dat lager is dan 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, waarbij de kostendelersnorm niet geldt; of
 - b. een minnelijke schuldregeling hebben op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening bij de RDWI; en
 - c. een zelfstandige woonruimte hebben; en
 - d. een zelfstandig energiecontract hebben.
2. Huishoudens kunnen géén energietoeslag krijgen als zij:
 - a. in aanmerking komen voor studiefinanciering als bedoeld in artikel 3.1, eerste of tweede lid, van de Wet studiefinanciering 2000;
 - b. in een inrichting verblijven als bedoeld in artikel 1, onderdeel f, van de Participatiewet;
 - c. jonger zijn dan 21 jaar.

Artikel 3. Hoe wordt het inkomen berekend?

1. Naast de bepaling in artikel 1, onderdeel e, van deze beleidsregel, gelden voor de energietoeslag de volgende bijzondere bepalingen.
2. Bij de beoordeling van het inkomen gaat de RDWI uit van het inkomen over de maand september 2023.
3. Als het inkomen meer bedraagt dan 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, vermindert de RDWI het inkomen, op basis van de tijdens de aanvraag verstrekte gegevens, met:

- a. structurele medische kosten die voor eigen rekening blijven via een eigen bijdrage of inkomensafhankelijke bijdrage op grond van de Zorgverzekeringswet en/of Wet langdurige zorg en waarvoor geen bijdrage is verstrekt in het kader van de bijzondere bijstand;
 - b. een structurele inkomensafhankelijke bijdrage of eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
4. Bij ondernemers en zelfstandigen stelt de RDWI het inkomen vast op basis van een overzicht van de feitelijke inkomsten en uitgaven over het derde kwartaal van 2023. Het nettoresultaat over dit kwartaal wordt verminderd met het forfaitaire percentage genoemd in artikel 6, tweede lid, van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004.
 5. Het in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet blijft buiten beschouwing.

Artikel 4. Hoe hoog is de energietoeslag?

1. De energietoeslag 2023 is een netto tegemoetkoming in de vorm van categoriale bijzondere bijstand van € 1.300,00.
2. De RDWI verstrekt de energietoeslag in één keer en verstrekt geen voorschot.
3. Huishoudens die eerder over 2023 een energietoeslag ontvingen, kunnen over dat betreffende kalenderjaar niet opnieuw recht krijgen. Dit geldt ook voor de personen die onderdeel zijn of eerder onderdeel waren van een huishouden die al een energietoeslag ontvingen.

Artikel 5. Wie krijgen de energietoeslag 2023 automatisch?

1. Huishoudens ontvangen de energietoeslag over 2023 ambtshalve als zij voldoen aan de doelgroepsomschrijving in artikel 2 en:
 - a. algemene bijstand ontvangen op grond van de Participatiewet of het Besluit Bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz2004); of
 - b. een uitkering ontvangen op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW); of
 - c. een uitkering ontvangen op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ); of
 - d. algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank op grond van artikel 47a van de Participatiewet; of
 - e. aan wie in 2022 of 2023 de energietoeslag over 2022 is verstrekt en nog steeds aan de voorwaarden voldoet;
 - f. Inwoners die een minnelijke schuldregeling hebben op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening bij de RDWI en in september 2023 (peildatum) nog steeds in traject zitten.
2. Het eerste lid, onderdeel e, is niet van toepassing op degene die in aanmerking komt voor studiefinanciering als bedoeld in artikel 3.1, eerste of tweede lid, van de Wet studiefinanciering 2000.

Artikel 6. Hoe en wanneer kan je de energietoeslag aanvragen?

1. Huishoudens die de energietoeslag niet ambtshalve ontvangen, kunnen de energietoeslag aanvragen via de website van de RDWI.
2. Op verzoek kan een huishouden een papieren aanvraagformulier per post ontvangen of op de bezoeklocatie ophalen.
3. Huishoudens kunnen de energietoeslag over 2023 aanvragen tot en met 30 juni 2024.

Artikel 7. Hardheidsclausule

1. In gevallen waarin deze beleidsregel niet voorziet, beslist het dagelijks bestuur.
2. Het dagelijks bestuur kan op grond van artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht in bijzondere gevallen van deze beleidsregel afwijken als toepassing van deze beleidsregel onevenredig nadelige gevolgen heeft.

Artikel 8. Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. Deze beleidsregel treedt met terugwerkende kracht in werking op 8 november 2023 en vervalt per 1 september 2024.
2. Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel Eenmalige Energietoeslag 2023 RDWI.

Het dagelijks bestuur van de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug, aldus besloten in de vergadering van 25 oktober 2023.

De Directeur,

De Voorzitter,

Toelichting Beleidsregel Energietoeslag 2022 en 2023 RDWI

Deze toelichting bestaat uit een algemeen deel en een artikelsgewijze toelichting.

ALGEMENE TOELICHTING

In het jaar 2022 zijn de energieprijzen flink gestegen. Op dit moment zijn de prijzen nog steeds erg in beweging. Iedereen in Nederland heeft met de hogere energieprijzen te maken.

Huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum hebben in normale omstandigheden al moeite om rond te komen en weinig ruimte om geld te reserveren voor onverwachte uitgaven. Regelmatig is er zelfs sprake van schuldenproblematiek. Voor veel huishoudens is de energierekening een substantiële kostenpost in het levensonderhoud. De onverwachte en ongekend sterke stijging van de energieprijzen komt vanwege het ontbreken van een financiële buffer bij huishoudens met een laag inkomen dan ook extra hard aan.

Daarom heeft het Kabinet in 2023 opnieuw een energietoeslag ingevoerd. Het doel van deze toeslag is het voorkomen dat huishoudens met een laag inkomen door de hogere energieprijzen in de financiële problemen komen. De stijging van de energierekening hoeft daarbij niet bewezen te worden.

De RDWI heeft de volledige beleidsvrijheid om de voorwaarden te bepalen om voor de energietoeslag in aanmerking te komen.

Participatiewet is van toepassing

De energietoeslag staat in artikel 35, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet. Huishoudens die zijn uitgesloten van het recht op bijstand, zijn daarom ook uitgesloten van de energietoeslag (artikelen 11 tot en met 16 van de Participatiewet).

Dat betekent ook dat alleen huishoudens die hun woonplaats hebben in de gemeenten De Bilt, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist in aanmerking kunnen komen voor een energietoeslag van de RDWI (artikel 40, eerste lid, van de Participatiewet). Enkel het aanhouden van een briefadres is onvoldoende.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hieronder geven wij een artikelsgewijze toelichting.

Artikel 1. Uitleg van begrippen

Het begrip 'huishouden' wijkt af van de begrippen in de Participatiewet. Om de begrippen te harmoniseren en de toepasselijke bijstandsnorm te kunnen vaststellen, kiest de RDWI ervoor het begrip aan te laten sluiten bij de leefvormen in de Participatiewet.

Artikel 2. Wie kan een energietoeslag krijgen?

De wetgever is bij de energietoeslag uitgegaan van huishoudens met zowel een energiecontract als andere woonlasten. Huishoudens waarbij een energiecontract of de woonlasten ontbreken zijn daarom uitgesloten van de energietoeslag.

Huishoudens met schulden

Huishoudens die een lopende minnelijke schuldregeling hebben, verkeren vanwege hun aflossingsverplichtingen in een gelijke situatie als huishoudens die een laag inkomen hebben. Het moet dan wel gaan om een schuldregeling die daadwerkelijk gestart is en waarvoor een aflosverplichting geldt. Bij de RDWI is dat vanaf het moment dat het Plan van Aanpak voor de schuldregeling is getekend. Een energietoeslag zou voor mensen in schuldsaneringstrajecten kunnen helpen om geen nieuwe schulden te maken en hun begroting sluitend te laten blijven. Het is ook de bedoeling van de wetgever om deze doelgroep recht te geven op de energietoeslag.¹ De RDWI maakt daarom een uitzondering voor de huishoudens die een minnelijke- of wettelijke schuldregeling hebben.

Huishoudens met een schuldsaneringskrediet, die zijn toegelaten tot de wettelijke schuldsanering op grond van titel 3 van de Faillissementswet of waarbij executoriaal beslag is gelegd op het inkomen, kunnen alsnog een inkomen hebben boven de inkomensgrens. Bij deze doelgroep wordt het besteedbaar

1) Kamerstukken II 2022-2023, 36057, nr. 18.

netto-inkomen berekend volgens artikel 6, zevende lid, van de Beleidsregels Bijzondere Bijstand RDWI 2021.

Personen die in een inrichting verblijven

Personen in een inrichting als bedoeld in artikel 1, onderdeel f, van de Participatiewet hebben geen zelfstandige energierekening en komen daarom niet in aanmerking voor de energietoeslag.

Jongeren onder 21 jaar

Personen jonger dan 21 jaar zijn op grond van de wet uitgesloten van de energietoeslag 2023. Personen jonger dan 21 jaar moeten eerst de onderhoudsplicht van de ouders aanspreken. Als zij dat wegens de redenen genoemd in artikel 12 van de Participatiewet niet kunnen, dan kunnen zij mogelijk in aanmerking komen voor individuele bijzondere bijstand als zij voldoen aan de overige voorwaarden.

Artikel 3. Hoe wordt het inkomen berekend?

Bij de berekening van het inkomen zijn de relevante bepalingen uit de Beleidsregel Bijzondere Bijstand RDWI 2021 van toepassing, voor zover deze beleidsregel niet anders bepaald.

Doelgroep chronisch zieken en gehandicapten

De RDWI wil tegemoetkomen aan de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten die vanwege hoge directe of indirecte medische kosten een feitelijk netto besteedbaar inkomen hebben dat lager is dan de inkomensgrens. Om te voorkomen dat de RDWI met een eigen doelgroepomschrijving onbedoeld werkende of andere chronisch zieken en gehandicapten uitsluit of benadeeld, kiest de RDWI ervoor deze doelgroep op basis van de structurele kosten tegemoet te komen.

Artikel 4. Hoe hoog is de energietoeslag?

De RDWI verstrekt één energietoeslag per huishouden of per persoon dat onderdeel maakt of heeft gemaakt van een huishouden. Het kan voorkomen dat de woonsituatie of leefvorm van een huishouden wijzigt. Als daardoor een nieuwe situatie ontstaat die mogelijk recht geeft op de energietoeslag, kan niet opnieuw een energietoeslag worden verstrekt.

Artikel 5. Wie krijgen de energietoeslag 2023 automatisch?

Geen toelichting.

Artikel 6. Hoe en wanneer kan je de energietoeslag aanvragen?

Geen toelichting.

Artikel 7. Hardheidsclausule

In beginsel handelt het dagelijks bestuur conform deze beleidsregel. De energietoeslag is een tegemoetkoming in de vorm van categoriale bijzondere bijstand. Het kan voorkomen dat daarmee onbedoeld onvoldoende rekening wordt gehouden met een specifieke doelgroep. Bij de beoordeling van de hardheidsclausule moet daarom worden beoordeeld of toepassing van deze beleidsregel onbedoeld een bepaalde persoon of doelgroep uitsluit, die wel onder de doelstelling van de energietoeslag valt. Bij de beoordeling van de hardheidsclausule kan het feitelijk aanwezige vermogen en het feit of de energiekosten daadwerkelijk zijn gestegen weldegelijk een rol spelen.

Alleen in bijzondere gevallen, waarbij de RDWI niet heeft voorzien dat een bepaalde doelgroep onbedoeld wordt uitgesloten van de energietoeslag, kan de RDWI op grond van de hardheidsclausule afwijken van de beleidsregel.

Hardheid bij inkomensgrens

De inkomensgrens kan een hardheid inhouden. De energietoeslag heeft de vorm van categoriale bijzondere bijstand, daarom hanteert de RDWI een strikte toepassing van de inkomensgrens.

Het kan voorkomen dat in het individuele geval structurele bijzondere of noodzakelijke kosten zijn die maken dat het huishouden alsnog een feitelijk netto besteedbaar inkomen heeft dat onder de inkomensgrens ligt. In beginsel beoordeelt de RDWI die kosten volgens de bepalingen in deze beleidsregel en de bepaling over buitengewone uitgaven genoemd in artikel 6, zesde lid, van de Beleidsregel Bijzondere Bijstand RDWI 2021.

De RDWI voorziet dat de inkomensgrens voor de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten mogelijk onevenredig nadelige gevolgen heeft. Daarin voorziet artikel 3, derde lid, van deze beleidsregel, zie ook de toelichting op artikel 3.

Artikel 8. Slotbepalingen

Geen toelichting.